

Diskuse s Janou a Petrou o neměnnosti boha [1972]

22. XI. 72

Jana: ... vůbec mi nevadilo, že čas od času jsem se zamyslela nad něčím, a vůbec mi nic neuniklo, jo, poněvadž já jsem to znala pomalu zpaměti, ale jediná věc, proti který jsem tam chtěla protestovat - a stejně, já se neodvážím nic říct...

L: No, tys říkala, že se do ní pustíš a pak jsi mlčela jak dřevo ...

J: Totiž, kdyby Petra řekla, jestli k tomu máte nějaký poznámky nebo něco takovýho, tak to řeknu, ale Petra prostě skončila a najednou prostě ticho. Já jsem to nečekala a tedka, čím dýl je ticho, tím je to takový hustší, padá to na tebe a to se neodvážíš promluvit, kdyby ses zjevil. To jsem chtěla, už, už, a né, neřekla jsem nic. A když někdo promluvil, potom tedy, jó, a mluvil, tak jsem si říkala, to nějak protrh a už to bylo normální, tak jsem si říkala, že promluví; a zase zmlknul, a zase to strašný ticho. Nevodvážila jsem se.

L: A řeklas to, cos chtěla říct, Petře? Jo?

J: Nó, Nó, nó. Mně se nelíbilo, že tam říká, že se Bůh vyvíjí.

L: Ne? Proč?

J: Protože, já si myslím, že se vyvíjí člověk, a tím, jak se vyvíjí, tak je schopnej trošičku líp - pochopitelně že nikdy nepochopí, nikdy úplně - ale trošku líp chápat Boha a trošku z jinýho hlediska. A tím se mu zdá možná někdy, že se Bůh vyvíjí ...

L: Takže Bůh je furt stejnej?

J: Já si myslím, že je třeba, aby bylo něco stabilního. Petra říká, že jinak by nebyl živej, ale nevím proč? To, že pozoruješ na okolním světě, že když se to nehejbe, tak že to není živý, tak ... Petra a ty tvrdíte, že teda ...

Petra: Spíš táta a já ...

J: Teda rádi byste nahradili slovo Bůh slovem Pravda. A řekni mi: pravda se mění? Pravda se vyvíjí?

L: Já myslím ... Já pravdu chápu tak podobně jako ten ohnivej sloup v noci a dejmovej ve dne ...

P: Když šli po poušti ...

L: Prostě, když nás pravda vede, tak sama musí jít.

J: No dobře, ale sama se snad nemění!? Petra tam říká, že nakonec nás v království božím bude očekávat docela jinej Bůh. To je úplná kravina. Jak by moh říkat Mojžíšovi Bůh: „Jsem Bůh Tvých otců, kdyby byl už vlastně někdo jinej...

L: Ne někdo jinej. Ty taky mi říkáš otec od začátku už nějakých takovejch - kolik - šestnáct let. Já jsem taky jinej, ale jsem to já, furt.

P: Já nemyslím, že by úplně z něho bylo něco jinýho, jo? Že by se převtěloval nebo co...

L: Já totiž myslím to, že ta představa, že Bůh se nemění, je antického původu. Tam se totiž předpokládalo, že dokonalá skutečnost je neměnná, že. A pořád filosofové od samého počátku se ptali, co je to, co trvá uprostřed změn. Ale to vůbec ve Starém zákoně nic takového není. Tam se o Bohu mluví všelijakým takovým slovy, například, jak Petra zrovna říkala, že „litoval svých činů“, že. Tak to znamená, že změnil své smýšlení. Nejdříve chtěl zahubit celou zemi a potom si to rozmyslel. A byl rád, že má tady Noého, který mu zachrání aspoň ty semínka, aby to mohl zas rozpěstovat dál, znova. Tak – se mění! Nebo o Ježíšovi se říká, že odmít ženu Samaritánku, jak tam přišla, aby – že má nemocné dítě, a on říkal: nejsem poslán leč k ovčím zahynulým domům izraelským, tedy nikoliv k Samaritánům ...

J: A ona říkala, že psům se házejí drobky ...

L: No, a načež on říkal: Amen pravím tobě, ani v Izraeli jsem tak velkou víru nenalezl – víra tvá – tě uzdravila, nebo uzdravila to dítě, nebo já teď nevím, jestli šlo o dítě nebo o ni, přímo. A změnil tím svou koncepci. Nejdříve měl za to, že je poslán pouze k izraelským. A teď na tomhle případě najednou změnil své smýšlení – to alespoň tak líčí Nový zákon, že – a od té chvíle už myslel na celý svět. Na to pak navázal Pavel a jiní apoštolové, který šli do světa ...

J: Ježíš nebyl jenom Bůh, ale byl taky člověk, takže proč by to nemohl měnit ...

L: To je pravda, no ale, fakt je, když Pán Bůh se rozhodne něco udělat a potom toho lituje, tak že přece není furt stejné, tak se změnil, změnil své smýšlení. Ne?

J: Mně je odporná představa, že se všechno furt mění.

L: No dobře, to je možné. To byla odporná všem řeckým filosofům, akorát Herakleitos provokoval ty ostatní: všechno se hejbe, panta rhei, všechno teče.

P: Jo aha, že nemůžeš jednou vstoupit do jedné řeky ...

L: Nemůžeš dvakrát vstoupit do téže řeky, a jeho žák ho kritizoval, že do téže řeky nemůžeš vstoupit ani jednou. Poněvadž „tatáž“ řeka není, neexistuje – ani jednou. Dobře, ale rozumíš – to byla provokace. To byl šlechtic, aristokrat, a mohl si to dovolit. Ale všem ostatním to bylo teda odporné. No, ale to přece nestačí, že ti to je odporné. To je třeba uvážit, jestli ... Já si teda myslím, že Bůh je Bohem nikoliv minulosti, nýbrž budoucnosti, a že co oko nevidalo, a ucho neslychalo, že je nakonec. Že to asi ani neví sám Bůh, co všechno bude nakonec. Že prostě na tom pracuje... To je jako ...

P: Jak se vymluvil Ježíš, když – jak to tam bylo s těma ženama ...

J: Takový pokusy ...

L: Proč pokusy? Proč pokusy? To je normální ... Prostě jde kupředu. Prosím tě, pro nás už je takový rozpoznání, jak je to důležité, nezůstat stát. No a Bůh má stát? Furt? Člověče, víš jaká je to nuda? Jaká je to otrava šílená? K čemu ty ho chceš odsoudit?

J: Víš jaká to je nuda, mít tady pod sebou mraveniště takových pitomejších lidí a teďka jak se mezi sebou hádají a tak ... a to máš hlídat!

L: Ty už to víš všechno, a víš jak to dopadne, a víš že to – no prostě vůbec to pro tebe není zajímavý ... No to přece je blbost!

J: Já netvrdím, že ví, jak to dopadne, protože tam jich je moc ...

L: Na to mraveniště má cenu se koukat právě, že nevíš, jak to dopadne. Aspoň jako na fotbal. A jistě jako na něco důležitějšího než na fotbal, ale aspoň jako na fotbal. Když budeš vědět, jak je to předem, tak je to starý, že. Lidi nemají rádi, a taky se nikdy nevysílá ....

J: No jo, dyk já netvrdím, že ví předem, jak to dopadne ...

L: ... hokejovej zápas třeba vopakovanej, co loni byl sehranej, no.

J: No, ale nelíbí se mi to ...

P: To nic neznamená ...

L: To je teda důvod...

J: Když se mi to nelíbí, tak tomu nebudu věřit, hernajs...

P: Ty seš dobrá...

J: Já... Copak já můžu teďka se rozhodnout, proč se mně to prostě nelíbí – já si najdu postupně důvody třeba ...

L: No nemůžeš se rozhodnout ... jistě, postupně hledej, Ale musíš uvažovat vo této věci, hledat důvody pro a proti, ale nemůžeš to považovat za samozřejmý. Poněvadž považovat něco za samozřejmý, to je to nejhorší, co člověk může udělat.

J: Ale říkal jsi, pravda jako ten sloup. A ten sloup sám vo sobě sice de s těma lidma, aby moh ukazovat cestu, ale nemění se. Kdyby se z něho udělala kulička, tak. .

L: Tak by to nebyl sloup, no. No ale jde, jde...

J: No tak jde, ať. Dyť Bůh může taky jít a nemusí se měnit.

L: Co ty víš, jestli se nemění ... Nemění se tak, že z něj není kulička, ale například když je v lese, tak musí bejt, aby bylo vidět, jak projít lesem, a zas někde nahoře musí nahoru, a dolů, aby furt ho bylo vidět a aby kráčel ...

P: Ve dne musí bejt jinej než v noci, protože v noci by nebyl vidět ...

L: No, například. V noci je to oheň, a ve dne je to dejm. Mění se.

J: Ále, houby ...

(podle magn. záznamu z 23. 11. 72)